

Opgaveforslag til LæseRaketten's børn

Tip en 13'er – har du styr på Burkina Fasos børn?

Vi har lavet en quiz om alle LæseRaketten's børn, som du kan printe, når I har arbejdet med LæseRaketten: <http://heleverdeniskole.dk/til-laereren/opgaver-til-laeseraketten-born-2016/>.

Teïdo

Skriv et postkort til Teïdo på fransk

Teïdo vil rigtig gerne i skole og lære at læse og skrive. Måske kan det lade sig gøre. I skolen vil Teïdo også blive undervist i fransk.

- Eleverne kan sende et postkort til Teïdo.
- Lav en tegning på den ene side og en tekst på den anden side. Teksten skal være på fransk (på hjemmesiden ligger en pdf med franske gloser).
- Send postkortene ind til Hele Verden i Skole, så sørger vi for at Teïdo får dem. Postkortene når frem, som I kan se her: <http://heleverdeniskole.dk/til-laereren/postkort-til-laeseraketten-born/>

*Hele Verden i Skole
IBIS
Vesterbrogade 2b
1620 København V*

Teïdos dag – lav en tegneserie eller en papyrusrulle

Teïdos hverdag ser meget anderledes ud end danske børns.

- Lad eleverne lave en tegneserie med billeder og små tekster, som viser hans dag fra morgen til aften. De må selv digte med – det er ikke alt, man får at vide i portrættet. (SkoleTube har programmet Pixton, hvis I har lyst til at bruge det).
- Tegneserierne kan også laves som en "rullehistorie" – ligesom dengang man skrev på papyrusruller ☺ Sæt så mange stykker papir sammen, som I skal bruge. Fastgør den ene ende af papiret til f.eks. røret fra en køkkenrulle, og rul resten af papiret op omkring rullen.
- Tegneserierne/rullehistorierne kan udstilles og/eller fremlægges for klassen.

Lav en model eller et billede af Teïdos hus og landskaberne omkring det.

Se filmen og billedserien om Teïdo (<http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/teïdo/>), så eleverne får et indtryk af landskabet, husene og dyrene.

- Lad eleverne lave en model af området med træer, græs, buske, termitbo, hus, dyr mv. Modellen kan også laves som et stort billede.
- Modellen eller billedet kan laves i grupper eller som et stort fælles projekt i klassen.
- Skriv små tekster eller ordkort, som kan sættes sammen med modellen eller maleriet.

Rig og fattig – et vendespil

Vi har fremstillet et vendespil, som indeholder forskellige modsætnings-ord (ligger som pdf under <http://heleverdeniskole.dk/til-laereren/opgaver-til-laeseraketten-born-2016/>).

- Lad eleverne spille vendespillet to og to
- Lad eleverne formulere sætninger med fem af modsætnings-parrene
- Diskutér i klassen, hvilke ord der passer på Teïdo, og hvilke ord der passer på dem selv

Fatoumata

Skriv i Fatoumatas dagbog

Lad eleverne skrive en eller flere dagbogssider i Fatoumas dagbog. Eleverne må forestille sig, hvad Fatoumata tænker og føler om det, hun laver i hverdagen. Hendes fremtidsdrømme kan også være en del af dagbogen. Se filmen og billederne som inspiration:

<http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/fatoumata/>

Land og by

Lad eleverne beskrive, hvordan der ser ud på landet og i byen i Burkina Faso. I kan hente inspiration her: <http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/billeder-fra-burkina-faso/>. Desuden kan I se billedserier fra alle de steder, hvor LæseRaketten's børn bor:

<http://heleverdeniskole.dk/burkinafasosboern/>

- Tal i klassen om, hvordan det mon er at bo i henholdsvis land og by i Burkina Faso.
- Inddel eleverne i 4-6 grupper. Bed 2-3 grupper finde billeder fra livet på landet i Danmark og 2-3 andre grupper om at finde billeder om livet i byen.
- Hver gruppe laver en planche.
- Diskutér i klassen forskelle og ligheder på livet i land/by i Burkina Faso og Danmark.

Lav et brætspil

Fatoumata vil gerne have en uddannelse, men der er mange forhindringer på hendes vej.

- Inddel eleverne i mindre grupper, som hver skal lave et brætspil, der tager udgangspunkt i Fatoumatas drøm om at få en uddannelse og de udfordringer, der kan være på hendes vej. Startfeltet er Fatoumatas hus og målfeltet er for eksempel en skole, hvor Fatoumata arbejder som lærer.
- Eleverne må først finde ud af, hvordan spillet skal se ud:
 - Hvordan kommer man fra start til mål?
 - Skal man slå med terning, vende kort, dreje med en skive eller ...?
 - Hvordan skal selve banen se ud?
 - Skal der være felter på pladen, hvor der skal ske noget specielt (ryk frem, ryk tilbage, prøv lykken-kort eller ...)?
 - Skal man kunne slås hjem? Skal der være genveje?

- Du kan give eleverne inspiration med følgende idéer:
 - Fatoumata får et sår, fordi hun hakker sig i foden. Vent en omgang.
 - Fatoumata får gode karakterer i skolen. Ryk to felter frem.
 - Fatoumata skal høste bomuld og kommer ikke i skole i en periode. Ryk tilbage til start.
 - Fatoumata får ekstra hjælp til lektierne af en tante, som er på besøg. Du får et ekstra slag.
- Når alle grupper har lavet deres spil, kan I lave en spilletime, hvor eleverne kan spille hinandens spil.

Hink med Fatoumata

Fatoumata fortæller om en leg, de leger i frikvartererne – den hedder "la marelle."

- Læs teksten og se eventuelt den lille video <http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/hink-med-fatoumata/>
- Tegn hinkeruder i skolegården og prøv legen (måske kender eleverne den allerede ☺). I kan også prøve at lege den på jorden og bruge sten i stedet for hinkesten.

Djumansi

Skriv et postkort til Djumansi på fransk

Djumansi vil gerne være lærer. Hun vil også gerne være bedre til fransk, som er undervisningssproget i Burkina Faso.

- Eleverne kan sende et postkort til Djumansi.
- Lav en tegning på den ene side og en tekst på den anden side. Teksten skal være på fransk (på hjemmesiden ligger en pdf med franske gloser).
- Send postkortene ind til Hele Verden i Skole, så sørger vi for, at Djumansi får dem. Postkortene når frem, som I kan se her: <http://heleverdeniskole.dk/til-laereren/postkort-til-laeseraketten-born/>

*Hele Verden i Skole
IBIS
Vesterbrogade 2b
1620 København V*

Pligter

Djumansi har mange pligter derhjemme. Det kan I læse om på side 64 i LæseRaketten.

- Lad eleverne lave en liste over deres egne pligter derhjemme.
- Tal om pligterne i klassen.
- Hvor lang tid bruger eleverne på deres pligter hver dag?
- Får de lommepege?
- Synes de, det er i orden med pligter derhjemme?
- Sammenlign elevernes pligter med Djumansis – find forskelle og ligheder.

Djumansi i den varme stol

Djumansi tilhører lobi-folket, hun laver mange ting hjemme og går i skole. Som forberedelse til den varme stol kan eleverne læse portrættet i LæseRaketten og få flere informationer om lobi-folket på hjemmesiden: <http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/djumansi/>

- Lad hver elev formulere 3-5 gode spørgsmål til Djumansi.
- Gennemfør et par runder med 2-3 forskellige elever i den varme stol.
- Det er vigtigt, at eleven i den varme stol forsøger at leve sig ind i Djumansis liv og hverdag.
- Efter den varme stol kan I samle op på elevernes spørgsmål og svar og lave en samlet mundtlig beskrivelse af Djumansi og hendes liv.

Skriv videre på historien om Djumansi

Lad eleverne læse portrættet af Djumansi i LæseRaketten. Sidste afsnit hedder "Til fest i Gaoua" og handler om den fest, som kaldes en djoro. Lad eleverne fortsætte historien og skrive et afsnit om festen. Husk at bruge mange tillægsord, så vi kan forestille os musik, lyde, mad, historier mv.

Sekouba

Reportage fra en koncert

Lad eleverne forestille sig, at de er til koncert med Sekoubas band. I kan se to små film og læse om djemben og de andre instrumenter her: <http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/sekouba/>. Sekoubas band spiller traditionel musik. Sørg for, at reportagen også indeholder information om genren og instrumenterne.

- Reportagen kan laves som en artikel til en avis eller et indslag i radioen.

Gæt en musiker

Sekouba er musiker og lytter til meget forskellig musik. Det gør eleverne nok også.

- Bed eleverne skrive navnene på tre musikere på tre forskellige lapper papir.
- Inddel klassen i fire grupper. Grupperne inddeles yderligere i to-tre hold. Papirlapperne med navnene lægges i en skål.
- En person vælges fra hvert hold. Denne person tager et stykke papir fra skålen. Det er nu op til de resterende holdmedlemmer at gætte navnet på papiret (se reglerne øverst på næste side).
- Hvert hold får ét minut til at gætte så mange navne som muligt. Brug et stopur til at holde styr på tiden.
- Der er tre runder. Efter hver runde tælles antallet af papirlapper, og det skrives ned hvor mange hvert hold har gættet.
- Når der ikke er flere stykker papir tilbage, stopper runden.
- Hvert hold tæller op, folder papirlapperne sammen og lægger papirlapperne ned i skålen igen. Papirlapperne genbruges i næste runde.

Første runde

Man må sige hvad som helst, undtagen navnet på personen.

Anden runde

I anden runde må man kun sige ét ord. Det må stadig ikke være navnet på personen.

Tredje runde

Man må ikke sige noget overhovedet, men skal derimod mime personen på den papirlap, man har trukket.

Til sidst tælles det hele sammen. Det hold, der har fået flest papirlapper over de tre runder, vinder.

Hold et foredrag om Sekouba

Lad eleverne holde et foredrag om Sekouba og griot-familier.

- Eleverne kan skrive cirka ti stikord og udvælge fem-seks billeder
- Eleverne skal øve sig på foredraget, som de enten kan holde for hele klassen eller for en gruppe.

Lær at spille djembe/tromme

- Se den video, hvor Sekouba viser, hvordan man kan spille på djemben:
<http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/sekouba/>
- Øv jer – måske kan I få en musikhæder til at være med
- Hold en lille tromme-koncert

Anna

Skriv en avisartikel

Anna og hendes familie bor i Burkina Fasons hovedstad Ouagadougou. De har oplevet demonstrationer i forbindelse med efterårets militærkup. Familien er optaget af udviklingen af demokrati i landet. Eleverne kan få inspiration og viden i historien om Anna i LæseRaketten og på følgende sider: <http://heleverdeniskole.dk/burkina-fasos-historie-og-samtid/> (tidslinje og mod nye tider) samt <http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/anna/>

- Lav en artikel om Anna og hendes oplevelser med militærkuppet
- Sørg for at lave en faktaboks eller på anden måde få landets historie med i artiklen
- (se pdf med opbygning af artikel: <http://heleverdeniskole.dk/til-laereren/opgaver-til-laeserakettens-born-2016/>)

Forståelse af demokrati

Burkinerne må kæmpe for demokrati i deres land. Lad eleverne skrive ned, hvad de forbinder med begrebet "demokrati". Diskutér efterfølgende begrebet i klassen.

I kan for eksempel diskutere:

- Hvad er demokrati?
- Hvad karakteriserer et demokratisk samfund?
- Hvad karakteriserer et udemokratisk samfund?
- Hvad betyder ligestilling for et demokrati?
- Hvad er en demokratisk skole?
- Hvad betyder det, at elever har mulighed for indflydelse i undervisningen?
- Hvis andre bliver behandlet uretfærdigt, hvilke muligheder har eleverne så for at gøre noget ved det?
- Hvorfor er det vigtigt at bruge sin demokratiske ret?

Annas brødre bliver anholdt – skriv en politirapport

Læs portrættet af Anna i LæseRaketten, og se film og billeder på hjemmesiden (filmen om militærkuppet er fra byen Gaoua og ikke fra de voldsomme episoder i Ouagadougou):

<http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/anna/>

- Undersøg hvordan man skriver en politirapport
- Skriv derefter en rapport, hvor politiet anholder Annas brødre, fordi de er med til demonstrationen og har tændt bål i gaderne.

Hamidou

Hamidou i fremtiden

Hamidou har nogle ønsker for fremtiden. Går de mon i opfyldelse?

- Tag et kig i krystalkuglen og skriv en historie eller et essay om Hamidous liv om ti år – eller fem, hvis det giver bedre mening. (Vedlagt pdf om essay: <http://heleverdeniskole.dk/til-laereren/opgaver-til-laeseraketten-born-2016/>).

Et interview til skolebladet

- Lad eleverne forestille sig, at de skal interviewe Hamidou til skolebladet.
- Interviewet kunne især have fokus på hans synspunkter om religion. Ville det være nemmere, hvis alle havde den samme religion/ingen religion? Hamidou vil gerne være en god muslim – er det det samme som et godt menneske?

Eleverne arbejder sammen to og to

- De forbereder sammen 5-10 gode spørgsmål til Hamidou ud fra det, de har læst
- Eleverne skiftes til at interviewe hinanden ud fra spørgsmålene

- Bagefter skriver de interviewet, så det vil kunne trykkes i skolebladet
- Diskutér til sidst i klassen spørgsmålet om religion og det at være et godt menneske. "En god muslim deler, hvad han har og kan," siger Hamidou. Passer det med den opfattelse, eleverne har af islam og muslimer?

En paneldiskussion om uddannelse

Hamidou har stærke meninger om betydningen af skolegang og uddannelse. Læs først portrættet af Hamidou i LæseRaketten. Lad eleverne forberede sig til en paneldiskussion.

- De kan f.eks. svare på disse spørgsmål hver for sig eller i mindre grupper:
 - Hvorfor er det vigtigt at gå i skole?
 - Hvad tænker I om, at nogle børn i verden ikke kommer i skole?
 - Hvorfor tror I, mange børn i udviklingslande ikke kommer i skole?
 - Hvordan tror I, deres hverdag ser ud – hvad laver de?
 - Hvordan ville jeres hverdag se ud, hvis I ikke gik i skole?
 - Hvad betyder det, at uddannelse er en rettighed? Og hvad tænker I om, at 58 mio. børn i verden ikke kommer i skole?
 - Kan uddannelse være med til at skabe fred i verden, som Hamidou mener? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Organisér paneldiskussionen så 4-5 elever er panel. Hver paneldeltager har ét minut til et kort oplæg. Resten af klassen er publikum og kan efterfølgende stille spørgsmål. (Læreren er ordstyrer.)
- Som afslutning kan I finde ud af, hvilke synspunkter, der har størst opbakning i klassen.